

Základní škola a Mateřská škola Prušánky, okres Hodonín, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro školní družinu

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školní družiny
3. Podmínky vzdělávání
  - Popis materiálních a ekonomických podmínek
  - Popis personálních podmínek
  - Podmínky pro přijímání účastníků zájmového vzdělávání a podmínky pro ukončování zájmového vzdělávání
  - Podmínky pro vzdělávání účastníků zájmového vzdělávání se speciálními potřebami
  - Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, provoz ŠD
4. Charakteristika školního vzdělávacího programu školní družiny
  - Cíle výchovně vzdělávací práce
  - Klíčové kompetence
  - Formy vzdělávání
  - Délka a časový plán
5. Obsah vzdělávání v jednotlivých vzdělávacích oblastech
6. Hodnocení a závěr
7. Přílohy
  - Vnitřní řád školní družiny
  - Písemná přihláška do školní družiny
  - Celoroční program

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Adresa školy :

Základní škola a Mateřská škola Prušánky
Školní 289
Prušánky 696 21
info@zsprusanky.cz
web.: www.zakladniskolaprusanky.cz

Ředitelka školy	Mgr. Lucie Králová
Zástupce ředitele	Mgr. Luďka Trechová
Vychovatelky	1. oddělení Hančíková Věra 2. oddělení Rosíková Iva 3. oddělení Budovičová Lucie

Telefonní kontakty :

Vedení školy	518 374 151
Školní družina	518 374 013
Hospodářka školy	518 374 379

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je součástí školského výchovně vzdělávacího systému a je zařízením školy. Činnost ŠD se řídí zvláštní vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Cílově je zaměřena na žáky z 1. až 4. třídy, výjimečně dle počtu žáků z 5. třídy. Školní družina zajišťuje účastníkům zájmového vzdělávání 1. stupně ZŠ náplň volného času v době před školním vyučováním a před odchodem domů nebo do jiných aktivit. Rozsah vzdělávání ŠD je po dobu školního roku. Školní družina je součástí školy, podílí se na realizaci Školního vzdělávacího programu a její zájmová činnost navazuje na ŠVP školy.

Činnost ŠD je zaměřena na výchovu ke zdravému životnímu stylu, posilování komunikativních dovedností, brát odpovědnost za svoje chování, objektivně hodnotit, přijímat důsledky svého chování, rozvíjet schopnost najít si své místo ve skupině a ve společnosti, posilovat formování životních postojů. Činnost se také zaměřuje na individuální potřeby účastníků zájmového vzdělávání.

Účastníci zájmového vzdělávání v ŠD jsou vedeny k získávání a prohlubování poznatků. Formy výchovně vzdělávací práce jsou velmi různorodé a pestré, ve spojení s konkrétními činnostmi jsou to zájmové činnosti, soutěže, prožitkové učení, vědomostní a konstruktivní hry, skupinové hry i individuální přístup k dětem. V procesu výchovy se uplatňují základní metody výchovně vzdělávací práce. Je to především vysvětlování, přesvědčování, cvičení a navykání, individuální i kolektivní posuzování a hodnocení vztahů, chování a jednání.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

POPIS MATERIÁLNÍCH A EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Školní družina má tři samostatná oddělení, součástí je herna a školní zahrada. Prostory družiny vytváří podnětné prostředí, obě oddělení jsou vybavena moderním nábytkem a dostatkem pomůcek. K některým činnostem sportovního charakteru lze i využít tělocvičnu školy (pokud není obsazena výukou TV či pravidelnou zájmovou činností zájmové útvary školy.)

Školní družina ke své činnosti využívá elektronické vybavení, např. počítač, televizor, CD-přehrávač a klávesy.

Materiální vybavení je převážně hrazeno z rozpočtu školy. Ke zlepšení materiálního vybavení školní družiny slouží též prostředky získané od zákonných zástupců za úhradu zájmového vzdělávání (částka na 1 žáka 150 Kč/měsíc). Ostatní prostředky na vybavení družiny jsou hrazeny z rozpočtu od zřizovatele, DVPP z rozpočtu státu – od MŠMT. Příležitostně se dostává školní družině drobných darů od rodičů v podobě spotřebního materiálu (výkresy, výtvarné potřeby apod.)

POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Činnost je vedena kvalifikovanými vychovatelkami, které se dle možností zúčastňují vzdělávacích akcí v akreditovaných kurzech, vzdělávají se samostudiem za účelem rozšíření pedagogického i všeobecného rozhledu a orientaci v oblastech, které účastníky zájmového vzdělávání zajímají. Prioritou DVVP je získávání a prohlubování poznatků při uplatňování nových forem práce .

PODMÍNKY PRO PŘÍJÍMÁNÍ ÚČASTNÍKŮ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ A PODMÍNKY PRO UKONČOVÁNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁNÍ

Žáci jsou přihlašováni na základě řádně vyplněné přihlášky. Řádně vyplněná přihláška je odevzdána vychovateli, a to nejpozději do 5.kalendářního dne od zahájení školního roku.

O přijetí rozhoduje ředitel školy. Je-li žák přijat, vztahují se na něj všechna práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání.

Při počtu přihlášených účastníků zájmového vzdělávání nad stanovenou kapacitu ŠD, má přednost žák z 1.a 2. ročníku. Odhlašování účastníka zájmového vzdělávání je možné pouze písemnou formou ze strany rodičů. Účastník zájmového vzdělávání může být vyloučen ze ŠD při opakovaném hrubém porušení Vnitřního školního řádu ŠD.

Vzdělávání je ukončeno posledním dnem školního roku formou vědomostních a pohybových her. Účastníci zájmového vzdělávání získají diplom, který je zároveň dokladem o ukončení zájmového vzdělávání ve školním roce.

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ÚČASTNÍKŮ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁ- VÁNÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Vychovatel respektuje individualitu každého účastníka zájmového vzdělávání, vytváří přiměřené prostředí pro jeho vývoj. Při výběru činností a při motivaci je brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. Účastníkům zájmového vzdělávání se speciálními potřebami je umožněno začleňování do volnočasových aktivit a jsou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti.

Do ŠD není bezbariérový přístup, proto nelze žáka s tělesným postižením do družiny přijmout bez dalších stavebních úprav (např. Zabudování výtahu).Pro ostatní žáky se zdravotním znevýhodněním či postižením lze v rámci zájmového vzdělávání upravit individuální podmínky na základě doporučení školského poradenského zařízení. Pro žáky se sociálním znevýhodněním je právě prostředí školní družiny místem, kde se mohou jak rozvíjet po stránce volnočasových aktivit, tak za pomoci vychovatelky zvládnout i základní přípravu na výuku (dle individuálních podmínek žáka).

4. CHARAKTERISTIKA ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je školské zařízení zájmového vzdělávání, poskytující účastníkům zájmového vzdělávání naplnění volného času zájmovými činnostmi zaměřenými na zájmové oblasti navazující na školní výuku. Mezi zájmové činnosti napomáhajícími k osobnímu růstu patří zájmové činnosti pracovní, přírodovědné, estetické, tělovýchovné, sebevzdělávací, odpočinkové a relaxační. Školní vzdělávací program školní družiny navazuje na vzdělávací program základní školy. Jeho trvání je po dobu 5 let, během něhož se tematické okruhy nebo jejich části cyklicky opakují.

Školní družina se zapojuje do školních akcí, např. Den Země, vánoční odpoledne, aj.

V plánu jsou pravidelně aktuálně zařazeny akce respektující tradice školy, obce a regionu. Při tvorbě plánu činností je využíváno motivace a informací z časopisu Informatorium, Sluníčko a Mateřídouška.

Cíle výchovně vzdělávací práce ve školní družině

Učit se znát : získávat vědomosti o mnoha různých předmětech, objevovat věci, analyzovat je, přizpůsobovat se novým situacím, navazovat na poznatky ze školní výuky a prohlubovat a procvičovat je formou her.

Učit se jak na to: získávat širokou škálu osobních dovedností potřebných pro život, komunikovat s druhými nebo pracovat v týmu, vytvářet něco nového, osvojovat si praktické dovednosti.

Učit se žít společně: rozvíjet porozumění s jinými lidmi, poznání, že všichni máme práva a povinnosti chovat se k ostatním lidem, jak bychom chtěli, aby se chovali oni k nám, pracovat společně a řešit konstruktivní problémy, které mohou nastat.

Učit se být : rozvíjet osobnostní stránky jedince - sebepojetí, sebeúcta, získávat

schopnost žít v souladu s tím, co považujeme za pravdivé.

Klíčové kompetence

1.Kompetence k učení:

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané poznatky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí.

2.Kompetence k řešení problémů:

- hledá různé varianty řešení problémů a vybírá mezi nimi
- nenechá se odradit případným neúspěchem a směřuje vytrvale k řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí.

3.Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje výstižně a kultivovaně své myšlenky a názory
- naslouchá promluvám druhých, diskutuje
- využívá informační a komunikační prostředky
- využívá komunikativní dovednosti k vytváření vztahů s ostat. lidmi.

4.Kompetence sociální a personální:

- spolupracuje ve skupině, podílí se na práci v týmu, přispívá k diskusi ve skupině a čerpá poučení z toho co druzí říkají a dělají.
- při práci ve skupině se podílí o pomůcky a materiál
- rozezná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jí ubránit.

5.Kompetence občanské a činnostní :

- chápe základní zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole a mimo ni
- chová se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- vnímá krásy přírody, respektuje a chrání naše tradice a kulturní dědictví
- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- chápe základní ekologické souvislosti, dodržuje požadavky na kvalitní životní prostředí.

6.Kompetence pracovní a trávení volného času:

- po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku
- vybírá zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech
- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času
- používá bezpečně a účinně nástroje a vybavení
- dbá na ochranu zdraví při práci, chová se bezpečně k sobě i k ostatním.

Formy vzdělávání

- Pravidelná činnost
skladbou výchovná vzdělávací a zájmová činnost. Je dána měsíční a představuje organizované aktivity v oblastech pracovní , výtvarné, sebevzdělávací, estetické, tělovýchovné.
- Příležitostní aktivity
sportov- slavnosti, besídky, vystoupení, návštěvy místní knihovny, ní dny, ...
- Spontánní aktivity každodenní klidové činnosti v rámci ranní a odpolední družiny.
- Individuální činnost
vyučo- odpočinkové činnosti kompenzující zátěž během školního vání.
- Příprava na vyučování didaktické hry a činnosti upevňující a rozšiřující školní výuku.

Délka a časový plán

Školní vzdělávací program školní družiny je koncipován jako dokument, který se vyvíjí a upravuje dle potřeb. Jeho trvání je po dobu 5.let.
Každoročně je vytvářen roční plán činností školní družiny, je tematicky zaměřen a dotýká se všech vzdělávacích oblastí 1. stupně ZŠ.

5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

<i>KLÍČOVÉ KOMPETENCE</i>	<i>VÝSTUPY</i>	<i>VZDĚLÁVACÍ OBLASTI</i>	<i>PRŮŘEZOVÁ TÉMATA</i>	<i>PŘÍLEŽITOSTNÍ AKTIVITY</i>
		ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
KK: 2,4,6	<ul style="list-style-type: none"> -udržuje pořádek na pracovním místě, zdokonaluje svou zručnost při zacházení s jednoduchými nástroji. -upevňuje si a pěstuje návyk pracovat samostatně i v kolektivu. -zvládá vybrané základní techniky a postupy při práci s různým materiálem. -sestavuje jednoduché modely, vytváří na základě skutečnosti i představ. -umí si rozvrhnout a naplánovat svůj volný čas 	<ul style="list-style-type: none"> -práce s papírem / skládání, lepení, vytrhování/ -práce s přírodním materiálem, textilem, vlnou, drátkem. -modelování z plastelíny -konstruktivní hry, hry se stavebníci, hry na pískovišti, odpočinkové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> OSV -rozvoj schopností poznání ENV -vztah člověka k prostředí OSV -psychohygiena 	<ul style="list-style-type: none"> -výroba vánočních dárků a ozdob -výroba dárků ke Dni Matek

		UMĚNÍ A KULTURA		
KK:3,5,	<ul style="list-style-type: none"> -pečuje o čistotu a pořádek, kultivovaně se vyjadřuje, chová a vystupuje -vnímá estetickou 	<ul style="list-style-type: none"> -rozhovor, vyprávění, četba, beseda, básně, říkadla, rozpočítadla, zpěv písní, hra na 	<ul style="list-style-type: none"> OSV -rozvoj schopností poznání ENV -vztah člověka k 	<ul style="list-style-type: none"> -vánoční jarmark -karneval -prohlídka místní knihovny

	<p>úpravu a výzdobu, pečuje o úpravu osobního zevnějšku a vhodného způsobu oblékání</p> <ul style="list-style-type: none"> -vnímá krásy přírody jejíž změny dokáže výtvarně zachytit -orientuje se v lidových zvycích a tradicích -chápe vztah ilustrace a literárního díla -dodržuje pravidla společenského chování, umí se správně chovat při návštěvě kulturní akce 	<p>jednoduché hudební nástroje, poslech nahrávek, promítání diapozitivů, práce s ilustrací, dramatizace pohádek, různé výtvarné techniky -kreslíme a malujeme</p>	<p>prostředí MUV</p>	
		<p>JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE</p>		
<p>KK:3,4</p> <ul style="list-style-type: none"> -využívá komunikativních dovedností k vytváření vztahů s ostatními lidmi -využívá informační a komunikační prostředky -naslouchá promluvám druhých, diskutuje 	<ul style="list-style-type: none"> -dokáže výstižně, souvisle vyjadřovat své názory, komunikuje s dospělými i vrstevníky 	<ul style="list-style-type: none"> -rozhovor, práce s knihou, reprodukce obsahu textu, křížovky, rébusy, kvízy, skupinová práce, didaktické hry/ jazykolamy, porovnávání významů slov, .../, exkurze 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozvoj schopností poznání 	<ul style="list-style-type: none"> -návštěva místní knihovny

		ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
KK:4,5	<p>-dodržuje základy správné životosprávy, dodržuje základní hygienické návyky</p> <p>-umí zvládnout základní pohybové dovednosti a schopnosti, dodržuje pravidla hry</p> <p>-zná důležitá telefonní čísla, ví co dělat v případě úrazu</p> <p>-vytváří si kladný vztah ke sportu a</p>	<p>-pohybové hry a soutěže, míčové hry, hry se švihadly, závodivé hry, pobyt na hřišti, dodržuje pravidla hry</p> <p>-zná důležitá telefonní čísla, ví co dělat v případě úrazu</p> <p>-vytváří si kladný vztah ke sportu a pohybovým aktivitám</p> <p>-uvědomuje si a upevňuje</p>	<p>OSV</p> <p>-seberegulace a sebeorganizace</p> <p>-psychohygiena</p> <p>-mezilidské vztahy</p>	-Den dětí

		ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
KK:1,5	<p>--zná rodinné příslušníky,</p> <p>-chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi, zná druhy povolání</p> <p>-popíše změny v přírodě, vyjmenuje jednotlivá roční období</p> <p>-zná základní chování v přírodě, v lese a uvědomuje si důležitost její ochrany</p> <p>-chápe důležitost péče o zvířata a ptáky v zimě</p> <p>-umí rozlišit</p>	<p>-pozorování přírody, sběr podzimních přírodnin, práce s encyklopedií, rozhovor, četba na téma ochrana a orientace v přírodě, práce s mapou a atlasem, práce s časopisy, didaktické hry</p>	<p>OSV</p> <p>-rozvoj schopností a poznání</p> <p>ENV</p> <p>-ekosystémy</p> <p>-ochrana přírody</p> <p>-vztah člověka k prostředí</p> <p>-mezilidské vztahy</p> <p>VDO</p>	-Den Země -Světový den vody

	<p>jehličnaté a listnaté stromy, -umí roztřídit zvířata na domácí, volně žijící a žijící v zoo, zná domácí zvířata, jejich užitek a umí pojmenovat jejich mláďata -uvědomuje si význam rostlin, zná některé hospodářské plodiny a jejich užitek, zná význam ovoce a zeleniny -uvědomuje si význam vody, zná některé živočichy žijící ve vodě nebo v okolí vody --uplatňuje základní pravidla DV, zná některé dopravní značky, dodržuje pravidla chování v dopravních prostředcích</p>			
--	---	--	--	--

6. HODNOCENÍ

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání školní družiny zajišťuje účastníkům zájmového vzdělávání možnost odpočinku a relaxace. Svými zájmovými činnostmi umožňuje účastníkům zájmového vzdělávání získávat nové znalosti, dovednosti, učí je vytvářet vztahy uvnitř kolektivu, vytvářet hranici správného chování, osvojit si normy soužití ve společnosti, tzn. zdravení, poděkování, ohleduplnost, tolerantnost, důvěru ve své schopnosti, smysl pro zodpovědnost. Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je rovněž respektování osobnosti. Vychovatelka se snaží být iniciátorem a průvodcem účastníka zájmového vzdělávání při činnostech, které motivuje, navozuje přímo nebo nepřímo, řídí a hodnotí. Snaží se také podněcovat a rozvíjet přirozenou zvědavost, přiměřeně oceňovat a chválit, aby se účastník zájmového vzdělávání do kolektivu ŠD těšil. Nejčastěji používáme hodnocení slovní – povzbuzení při činnostech, hrách a každodenní hodnocení chování.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je uložen v listinné podobě u vedoucí vychovatelky ŠD a ředitele školy.

7. PŘÍLOHY

- Vnitřní řád školní družiny
- Písemná přihláška do školní družiny
- Celoroční program

Platnost a účinnost od 3. 9. 2018

Mgr. Lucie Králová
Ředitelka školy